

statku nelze však — jak již shora na příkladech ukázáno — oceniti všeobecně, nýbrž jedině podle zvláštnosti jednotlivých právních poměrů. O některých poměrech tohoto způsobu, u nichž se vyskytly v literatuře pochybnosti, chceme jednati v oddílech následujících.

(Pokračování.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Výklad odst. 4. § 3 automob. zákona ze dne 9. srpna 1908 č. 162. ř. z. Náhradu škody z nehody, vzniklé setkáním se dvou silostrojů, může poškozený uplatňovati proti každému z obou provozů, a tito ručí solidárně.

Žalobce domáhal se náhrady škody na majiteli auta — žalovaném, ježto šofér žalovaného při dopravě žalobce narazil autem do silničního zábradlí, při kterémžto nárazu žalobce utrpěl těžký úraz.

Žalovaný naproti tomu tvrdil, že srážku nezavinil jeho šofér, který dbal vši opatrnosti, nýbrž že na nehodě nese jedině vinu neznámý šofér protijedoucího nákladního auta, který při setkání se s automobilem žalovaného ze zřejmé nedbalosti nestlumil světla reflektorů, takže šofér žalovaného, byv tímto prudkým světlem úplně oslněn, neviděl na cestu, ztratil směr jízdy a zachytil o zábradlí.

Krajský soud v U. H. žalobě vyhověl. Odvolací soud žalovaným napadený rozsudek zrušil a prvnímu soudu uložil, aby, vyčkav pravomoci jeho usnesení, o věci znovu rozhodl, ježto řízení v I. stolici bylo neúplné. Podle názoru odvolacího soudu měl totiž soud první provést nabízený důkaz technickými znalci o tom, zda šofér žalovaného mohl za dané situace býti světlý protijedoucího nákladního auta oslněn tak, že ztratil rozhled na cestu.

Podle názoru odvolacího soudu byl by v kladném případě dán vyvíňovací důvod pro žalovaného, ježto škodná událost eventuálně nastala náhodou (§ 2 aut. zák.), ač-li ji nezavinil neznámý šofér auta protijedoucího.

Nejvyšší soud k rekursu žalobce usnesení II. stolice zrušil a odůvodnil své rozhodnutí takto: Žalobce opírá svůj žalobní nárok o ustanovení zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. z.

Není sporu o tom, že žalobce utrpěl úraz, jenž jest před-

mětem náhradního nároku při setkání se dvou silostrojů. Žalobce může tedy podle § 3, odst. 4. aut. zák. uplatňovati své nároky jako osoba při provozování těchto silostrojů nezúčastněná, tedy jako »osoba třetí«, na základě zákona o ručení silostrojů, a to podle § 1. tohoto zákona proti každému z obou provozů. Žalobce domáhá se náhrady škody na majiteli silostroje, jímž byl za úplatu dopravován. Ručební závazek podle § 1 aut. zák. nastává, aniž třeba prokázati přímé zavinění, neboť zákon má vždy za to, že škoda byla zaviněna provozováním silostroje, a mohou se osoby v § 1 aut. zák. uvedené sprostiti povinnosti k náhradě škody jen tím, že prokáží některý z vyvíňovacích důvodů v § 2. aut. zák. výčetmo uvedených.

Žalovaný skutečně také ve smyslu tohoto ustanovení namítal, že jistý řidič nákladního auta způsobil úraz tím, že jel plnými světly, takže řidič auta žalovaného byl tak oslněn, že ztratil vládu nad autem, čímž uplatňuje vyvíňovací důvod, že zavinila úraz *o s o b a t ř e t í*. Leč tohoto vyvíňovacího důvodu nemůže se dovolávati. Neboť za »*o s o b u t ř e t í*« ve smyslu § 2 aut. zák. lze pokládati toliko osobu, jež neprovádějíc automobilový provoz, zavinila škodnou událost buď sama nebo z části (Srov. zprávu justičního výboru posl. sněmovny k vládní předloze čís. 2068, § 3, kde výslovně uvedeny jsou jako »osoby třetí« osoby autem dopravované a chodci, srovnej dále zprávu justičního výboru posl. sněmovny k usnesení panské sněmovny čís. 709, kde se uvádí, že ručením povinný jest od povinnosti k náhradě osvobozen, když dokáže, že nehoda byla zaviněna vinou poškozeného samého, anebo osoby třetí při provozu nezúčastněné, »*eines betriebsfremden Dritten.*«)

Tohoto předpokladu tu není, jelikož řidič nákladního auta, tedy druhého auta, jehož zavinění se uplatňuje jako důvod vyvíňovací, není osobou nezúčastněnou při automobilovém provozu, nýbrž jest osobou, jež podle § 3, odst. 4 aut. zák. sama případně by ručila, a to rukou nedílnou, ježto škodlivá událost způsobena byla setkáním se jejího silostroje s osobním autem žalovaného. Na závazku tom nic nemění ta okolnost, že poškozený proti ní nároku na náhradu škody dosud neuplatňoval.

Zavinění řidiče nákladního auta může tedy zůstat v tomto sporu stranou a je proto bez významu, zda řidič protijedoucího auta byl povinnen ztlumiti světla, zda jeho zaviněním bylo řidiči auta žalovaného oslněním zabráněno v rozhledu na cestu a řidič ten tím ztratil vládu nad svým autem a zda mohl tomuto oslnění zabrániti.

Vzhledem k tomu bylo by odvolacím soudem nařízené do-

plnění řízení bezúčelné a nezbylo proto, než žalobě vyhovující rozsudek prvního soudu potvrditi.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 15. prosince 1928, čís. jed. Rv II 369/28. Dr. Fr. H o r n a.

Uskutečnění záruku možno jen písemně; stačí však vyjádřiti tak jen převzetí rukojemské povinnosti a není třeba vyjádřiti tak i výši peněžního dluhu.

Žalovaný A. zpronevěřil žalujícímu spolku 13.665 Kč a byl proto zatčen. Hned nato nahradil bratr A. spolužalovaný B. spolku 4318 Kč a zavázal se zaplatiti i chybící obnos. A. byl na to potrestán a odsouzen zaplatiti spolku 8497 Kč. A. a B. pak neplatili. Spolek podal žalobu žádaje, aby žalovaní byli odsouzeni zaplatiti mu rukou společnou a nedílnou 9347 Kč.

A. namítl rozsouzenost věci a B., že zaručení je neplatné, poněvadž v zaručovací listině není dluh uveden ciferně.

Žalobce omezil žalobu proti A. na 850 Kč.

Procesní soud uznal, že žalovaní A. i B. jsou povinni zaplatiti rukou společnou a nedílnou 850 Kč a B. kromě toho 8487 Kč.

Odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud dovolání nevyhověl.

Důvody. Dovolání vytýká odvolacímu řízení kusost, poněvadž nebyl proveden důkaz výsledkem stran o skutečné vůli druhého žalovaného při podpisu zaručovacího prohlášení ze dne 2. ledna 1926, ačkoliv jiným důkazem prý nemohla býti bezpečně zjištěna skutečná jeho vůle. Dovolatel přehlíží, že právní význam má teprve a jenom vůle projevená, tato vůle byla však zjištěna již písemným prohlášením žalovaného a dvěma svědky, takže další důkaz výsledkem stran byl pro jeho podpůrnou povahu podle § 371 c. ř. s. zbytečný, ba nepřipustný. Pokus dolíčiti, že zjištěný projev byl nesprávně posouzen po právní stránce, když byl vyložen jako zaručení se za zbývající dluh prvního žalovaného podle § 1346 obč. zák., minul se s úspěchem. Prohlášení »že ručí za svého bratra Františka, že chybějící obnos do 1. prosince 1926 zaplatí«, nemůže býti ani podle pravidel poctivého styku (§ 914 obč. zák.) vyloženo jinak, než je vyložily nižší soudy, a jak mu rozuměli také svědci, v jejich přítomnosti se prohlášení stalo. Tvrdí-li dovolatel, že neměl zájmu a proto ani úmyslu převzítí nějaký osobní závazek, ocitá se v rozporu s doslovem vlastního pro-